

- Těsnění oken a dveří
- Žaluzie hliníkové
- Garážová vrata
- Shrnovací dveře a stěny

- Venkovní rolety
- Žaluzie textilní
- Textilní rolety
- Polstrování dveří

PRODEJ • MONTÁŽ • SERVIS

Informace a objednávky:

VLADIMÍR BAK - 512 46 Harrachov 534
Tel./fax: 0432/529622 - Mobil: 0602/122966

♦ PRODÁM ♦ PRODÁM ♦ PRODÁM ♦ PRODÁM ♦

PEUGEOT 205 - 1,8 diesel

r. v. 1985 ve velmi dobrém stavu.

Cena 78.000,- Kč

PETR POČINEK,
Rokytnice nad Jizerou, Telefon: 0432/92440

Zpravodaj MěÚ Vysoké nad Jizerou - Větrník č. 7-8/1998, vedoucí redaktorka
Ludmila Hnyková, náklad 400 ks, cena 6,- Kč. Příspěvky zasílejte do každého
3. v měsíci na MěÚ ve Vysokém nad Jizerou PSČ 512 11.

VĚTRNÍK

ZPRAVODAJ MĚSTSKÉHO ÚŘADU
VE VYSOKÉM NAD JIZEROU

Červenec - srpen 1998

Loni Schweidlerová

Dvě čarovné ruce

*Dvě malé ručky jsem viděla,
jejich buclaté prstíky se jemně, zvědavě poznávaly.
Co mi to připomnělo? Snad nějaký dávný sen.
Pátrala jsem v paměti a našla tam dvě krásné ruce,
ty z minulosti.
Měly neskutečné a zázračné prsty.
Ani celé srdce, ani celé tělo, ale prsty,
ty uměly všechno říci.
Každým jejich pohybem
po zamilované kůži přicházelo nekonečné štěstí...
A já ti již nemohu říci:*

*Vzpomínáš?
Ty ruce byly přece naše.*

ZPRÁVY z městského úřadu

Usnesení z 26. zasedání městského zastupitelstva ve Vysokém nad Jizerou konaného dne 15. 6. 1998 v sále hasičské zbrojnice ve Vysokém nad Jizerou.

- 357 Z/98 MZ rozhodlo ponechat koef. „Kv“ pro výpočet max. základního nájemného na období od 1. 7. 1998 do 30. 6. 1998 na hodnotě 1,06.
- 358 Z/98 MZ rozhodlo odprodat část pozemku p. č. 610/14 v k. ú. Sklenařice manželům Hájkovým za cenu 50,- Kč/1 m² - pozemek p. č. 2491 v k. ú. Sklenařice panu L. Lukůvkovi za cenu 50,- Kč/1 m² - pozemek p. č. stav. 315 v k. ú. Sklenařice panu M. Stochlovi za cenu 50,- Kč/1 m² - pozemek p. č. stav. 340 v k. ú. Sklenařice panu F. Špidlenovi za cenu 50,- Kč/1 m²
- 359 Z/98 MZ odsouhlasilo zakoupení pozemku p. č. 6/2 v k. ú. Vysoké n. J. od pana O. Baumgartnera za symbolickou cenu 1,- Kč za celý pozemek
- 360 Z/98 MZ odsouhlasilo zveřejnit záměr města o odprodeji pozemků p. č. č. 165/3, 2218, 171/3, 165/4, 166 v k. ú. Vysoké n. J.
- 361 Z/98 MZ souhlasí s přijetím návratné finanční výpomoci od OkÚ Semily ve výši 600.000,- Kč na uhrazení smluvních závazků města v rámci výstavby bytových jednotek ve Vysokém n. J.
- 362 Z/98 MZ rozhodlo zveřejnit záměr města odprodat ze svého majetku objekt KJ v Helkovicích za následujících podmínek:

- prodej nemovitosti bude oznámen na veřejných vývěsních místech a v časopise Větrník

- po uplynutí vývěsní doby (2 měsíce) bude případný zájem vyhodnocen na zasedání MZ

● 363 Z/98 MZ rozhodlo vyměřit za užívání VP (chodníků) v prostoru náměstí ve Vysokém n. J. paušální částku ve výši 1.000,- Kč/rok, pro pí A. Fejlkovou a 1.000,- Kč/rok pro pí Fišerovou

● 364 Z/98 MZ neodsouhlasilo poskytnutí finálního příspěvku na krytí neinvestičních nákladů pro LŠU v Jablonci n. J. za 7. žáků z Vysokého n. J.

● 365 Z/98 MZ projednalo žádosti o přidělení bytu z majetku města (paní Mikulecká, sl. Kobrová), žádosti budou zaneseny do seznamu žadatelů o byt vedený na MěÚ ve Vysokém n. J.

● 366 Z/98 MZ souhlasí s tím, aby byl paní H. Pánkové umožněn podnájem ve prospěch její matky H. Špíkové, v bytě v čp. 55, který je v majetku města, a který užívá paní Pánková. Podnájem bude povolen na období jednoho roku.

MěÚ nabízí ke koupi

BYTY

v rozestavěném bytovém domě
ve Vysokém nad Jizerou.

Cena za 1 m² 13.000,- Kč

Informace podá:
starosta Jindřich Matura
Telefon: 0432/593 903
Fax: 0432/593 902

ZPRÁVA VOLEBNÍ KOMISE

Volební výsledky ve Vysokém n. Jiz.

STRANA	Vysoké n. J. Sklenař.		Tříč	Stará Ves	Helkovice	CELKEM
KDU-ČSL	72	21	19	6	1	119
%	12,27	16,40	22,61	12,00	3,70	13,58
Nezávislí	21	10	5	0	1	37
%	3,58	7,81	5,90	0	3,70	4,22
Dem. unie	21	0	7	0	0	28
%	3,58	0	8,30	0	0	3,19
Obč. koal.	1	2	0	0	1	4
Pol. kl. - %	0,17	1,56	0	0	3,70	0,45
ODS	153	32	23	19	4	233
%	26,06	26,56	27,30	38,00	14,81	26,59
ČSSD	143	30	19	16	9	217
%	24,36	23,43	22,61	32,00	33,33	24,77
KSČM	47	10	0	0	1	58
%	8,00	7,81	0	0	3,70	6,62
SPR-RSČ	27	7	2	3	4	43
%	4,60	5,46	2,40	6,00	14,81	4,90
Unie svob.	76	7	8	6	4	101
%	12,95	5,46	9,52	12,00	14,81	11,52
DŽJ	12	4	1	0	1	18
%	2,04	3,12	1,19	0	3,70	
ČSNS	0	2	0	0	1	3
%	0	1,56	0	0	3,70	2,05
Strana zel.	14	1	0	0	0	14
%	2,39	0,78	0	0	0	1,71

Vážení občané - voliči

Využívám této příležitosti, abych se vrátil k letošním mimořádným volbám do Poslanecké sněmovny, a to zejména s ohledem na výsledek v našem regionu. Chtěl bych zůstat pouze u suchých čísel, neboť ta jsou neměnnou veličinou a budou platit i za 100 let. Jenom ona vypovídají o faktické vůli voličů a stanoví v konečném důsledku procenta, následně pak počet poslaneckých křesel v Poslanecké sněmovně pro jednotlivé politické strany. Důležité je, že tato suchá čísla byla pořízena na základě volebního práva každého občana, tajně a rovně.

Chtěl bych proto poděkovat všem, kteří k volbám přišli, a to bez rozdílu. Volební účast voličů v našich volebních okrscích, okolo 80%, si toto poděkování jistě zaslouží. Těžko říci, zdali je to známá zájmu voličů o věci veřejné nebo jakási „poslední křeč“ občana-voliče. Já se kategoricky hlásím k první variantě. Dále bych chtěl poděkovat všem voličům, kteří svoji volbou neumožnili vstup republikánům pana Sládka do Poslanecké sněmovny. Ti ve zdejších okrscích dostali celkem 4,9% hlasů. Myslím, že toto doceníme až za delší dobu, pokud republikáni nedostanou příležitost k návratu, např. v dalších mimořádných volbách. Něco podobného by mohlo platit i o Straně důchodců za životní jistoty. U nás obdrželi 2,05% hlasů. Pro mne je to potvrzení mého dávného přesvědčení, že se stáří se snoubí rozvaha, moudrost, zkušenost a schopnost pohledu do budoucna. Což nám mladším někdy schází. A proto patří dík i těm starším -

důchodcům za jejich volbu, tedy těm, kteří měli být pro pana Kremličku jednoduchým výtahem k postům, zajišťujícím velice slušné dožití na tomto světě.

Za čtvrté bych chtěl velice poděkovat všem voličům, kteří dali hlas ODS, jejímž jsem členem. Jak je patrné z tabulky, ve všech zdejších okrscích, až na Helkovice, ODS porazila nakonec vítěznou ČSSD. Někde větším či menším rozdílem, a to je pro mne, jakožto pravicově orientovaného voliče, velice pozitivní skutečnost. Zcela evidentní je pak výsledek součtu hlasů na pravici a levici. Poměr takto sečtených hlasů je zhruba 52 : 31 pro pravici. Podotýkám, že na pravici řadím v této době (psáno 26. 6. 1998) ODS, US, KDU-ČSL, na levici pak ČSSD a KSČM. Zajímavá byla v těchto volbách podpora ODS v rámci okresu, kde získala 30,85% hlasů, proti 27,68 hlasů ČSSD (KDU-ČSL 10,86%, US 10,65%, KSČM 7,92%, DŽJ 2,96%, SPR-RSČ 3,8%). V rámci kraje pak volilo ODS nejvíce voličů v Hradci Králové (32,0%), na druhém místě jsou však Semily (30,9%). Spolu s výsledky dalších pravicových stran to jasně dokazuje, že rčení „Rudý okres Semily“ opravdu patří na smetišť dějin. To potvrzuje i 10. místo okresu v počtu voličů ODS v rámci republiky.

Nemohu zde nevzpomenout výsledek KSČM ve zdejších okrscích. Celkem obdržela KSČM ve Vysokém jako celku 58 hlasů, tj. 6,62%, což je hluboko pod celostátní průměr. Pro pana Grebenčíka je to zde s největší pravděpodobností ztracená varta, předurčená k zániku.

A tak vám, vážení, nevím, ať se probírám výsledky letošních voleb tak nebo

tak, ať počítám z hlavy nebo na kalkulačce, výsledná čísla jsou jasná a neměnná. Každopádně se nedají přetvořit tak, aby z nich bylo možné vyčíst, že je zde jasný a zřetelný signál ke změně politického a společenského směru. Tvrdit toto několik hodin po ukončení voleb je dle mého názoru podporování dalších blbých nálad u části voličstva. Neboť i můj 7 letý syn, uměje již počítati do sta, pochopí, že například platí: 63 ptáčeků a 19 stromčeků je více než 74 růžiček. Po třetíčkách je mu zle a to ostatní neumí správně pojmenovat tak, aby mu to „pasovalo“ k ptáčkům, stromčekům nebo k růžičkám.

Co dodat závěrem. Vím, že tento jednoduchý početní příklad v současné době nic neřeší, takže končím slovy pánů Voskovce a Wericha „Sejdeme se v lepších časech“.

Karel Bárta

? DESATERO ?

pro zastupitele J. Chmelíka

1. V městském zastupitelstvu /MZ/ pracuji druhé volební období tj. od roku 1990.
2. Povinnosti a úkoly člena MZ představují širokou oblast činnosti v rámci obce. Je to hlavně častý styk s občany, reakce na jejich podněty a připomínky, jejich řešení. V tomto volebním období pracuji v komisi ochrany životního prostředí.

3. Patřil jsem k těm, kteří na konci minulého období byli pro menší část zastupitelstva. Můj názor vycházel z tehdejší situace. Uplynuly čtyři roky a poměry jsou jiné. Nejsem si jistý, zda méně, nebo více lidí, ale je možné, že vytvoření rady a větší počet zastupitelů by mohly být pro další čtyři roky ku prospěchu věci.

4. Nejdůležitějším úkolem MZ je vyřešení nejvýznamnějších akcí v rámci obce a jejich dotažení do konce (např. vodovod Rejdice-Vysoké, bytovka...) a na sklonku podzimu komunálních voleb.

5. V rámci města jsem se vždy snažil prosazovat zájmy Tříče, věci pro tuto obec nutné a důležité.

6. + 7. Tyto dva body bych mohl v podstatě spojit do jednoho. Chci zdůraznit, že mezi představou a skutečností bývá často veliký rozdíl. Sám, jako člen zastupitelstva, jsem měl hodně plánů, které věci a jak zlepšit, s čím pomoci občanům. Něco se povedlo, něco šlo hůře, na některé věci se nedostalo vůbec. Když hodnotím uplynulé období, jasně vidím, že za každým přáním či podnětem stály především finance, to je nutné si uvědomit. Že finanční situace města není příliš růžová, občané jistě vědí. Nechci mluvit o velikém úspěchu či neúspěchu, jak už jsem uvedl, řada věcí se v rámci možností povedla a to je mým důležitým.

8. V podzimních volbách kandidovat nechci.

9. Příštímu MZ přeji, aby svou práci v žádném občanovi Vysokého nevzbudilo pocit, že některý z jeho členů se na své místo dostal omylem.

10. Všem občanům města chci poděkovat za dosavadní spolupráci. Přeji jim hodně zdraví, plno životního elánu a na základě zkušeností získaných při vykonávání své funkce je také prosím o trpělivost.

Jiří Chmelík

Připomínky k „Desateru“ od zastupitele J. Ďoubalíka

Především upřímně přiznávám, že se mi vaše desatero, pojaté více méně jako povinná zpověď, nijak nezamlouvá. Nejsem přesvědčen, že si čtenář Větrníku z písemné výpovědi zastupitele vytvoří na něj a jeho činnost dostatečně objektivní názor, když má možnost při osobní účasti na veřejných zasedáních MZ posouzení přímé. A očekáváte snad, že se zastupitelé budou přehnaně chválit či hanět? Ale budiž.

Do MZ jsem se dostal díky voličům OF, hnutí, u jehož zrodu jsem ve Vysokém stál a které v prvních „porevolučních“ volbách nahradilo z části NF, aby se následně rozštěpilo do různých stran. Já od té doby kandiduji a hájím barvy KDU-ČSL. V MZ mi byla přičtena role předsedy bezvýznamné kulturní komise. Komise, která zůstane nevýznamná, bude-li opět zřizena, i nadále. Kulturu nemůže obstarávat ani koordinovat žádná komise. Tato oblast spadá do působnosti

nejen muzea, knihovny, Větrníku, ale i organizací a spolků, především pak jediného spolku Krakonoš. Sami občané ať posoudí, jak si zmiňovaní vedou. Osobně hodnotím (vyzdvihují Krakonoš a muzeum) jejich přínos pro dobrou reklamu a zvýšení prestiže Vysokého velice kladně. Věřím, že i nově zvolení zastupitelé na ně budou pamatovat při rozhodování v MZ.

Po osobních zkušenostech z práce patnáctičlenného MZ jsem patřil mezi zastánce zastupitelstva bez rady. Počet členů jsme snížili a odůvodněnost se potvrdila. Scházíme se dle potřeby a jedná-li se o operativní rozhodnutí nepodstatného významu, rozhodne starosta. Od toho starostu máme a on má k dispozici dostupná spojení na jednotlivé členy. Při existenci rady se ostatní zastupitelé dostávají několikrát ročně do role pouhých hlasujících pro a proti, aniž by měli možnost se s daným problémem seznámit stejně dobře jako radní, kteří dané téma probírali a diskutovali již na svých jednáních. Máme sice statut města, ale v menších obcích s podobně nízkým počtem obyvatel je patnáctičlenné zastupitelstvo zbytečnou a nefungující institucí. Veškerá rozhodnutí ve skutečnosti přijímá stejně rada. Jsem pro sedmi, devíti, maximálně jedenáctičlenné MZ.

V současnosti, pominu-li vodní hospodářství, je pro město asi co do důležitosti prvořadě dokončení výstavby bytovky a pro mne nepochopitelná potřeba poohlédnout se po nových zájemcích o byty, jejich cena je díky dotaci a díky pomoci a záruce města pořád nejvýhodnější. Pro toho, kdo chce bydlet v novém.

Úkoly jednotlivých zastupitelů vyplývají z jednání MZ a mým úkolem, jakož i ostatních, je podílet se, rozhodovat a řešit problémy tak, jak je pro město a spoluobčany přínášší čas.

Úspěch bezesporu přinesla antikomunistická vyhláška. Ukázalo se, že ačkoliv nebyla a není politická vůle a chuť zločiny komunismu stíhat, potrestat byt jen morálně a všeobecně se vyrovnat s minulostí, zastupitelstva napříč republikou se o to ve své působnosti pokusila. A Vysokému slouží ke cti to, že bylo první. Komunistická ideologie zůstává stále stejně závěrečnou a zločinná, prosazují ji stále titíž, ale pouze na antikomunismu dnes stavět nejde, s tím nelze vystačit. Ostatně komunisté, již díky bohu, opravdu hrozbu nepředstavují. Žádná podobnost s rokem 1948 nám nehrozí. Tím nás zbytečně straší jen ješitní politici.

Angažují se ve straně, která svůj program a principy opírá o křesťanství a kladě důraz mimo např. sociálně-tržní hospodářství a evropskou integraci především na odpovědnost a solidaritu. Velikou roli v životě měst a obcí přisuzuje přirozeným společenstvím, tedy rodině, občanským sdružením a spolkům. A i to je komunální politika.

Starost a zájem o věci veřejné mne doposud neopustily a ptáte-li se na chuť kandidovat v podzimních volbách, rád odpovídám ano. Pro předsedu místní KDU-ČSL je to povinnost a nelze očekávat jinou odpověď. Jsem totiž přesvědčen, že křesťansko demokratická politika a její aspekty by měly nalézt

uplatnění a místo i v rozhodování zastupitelů Vysokého nad Jizerou.

Příštím zastupitelstvu přeji méně starostí a více peněz do obecního rozpočtu. Občanům doporučuji, aby více naslouchali politikům moudrým a ne vždy jen těm chytrým. Za chytrosti se mnohdy skrývá vypočítavost, bezpáteřnost a osobní prospěch.

Jiří Doubalík

Konečně rozhodnuto

Dne 3. 6. 1998 proběhlo na Ministerstvu zdravotnictví ČR v Praze výběrové řízení na specializovanou lůžkovou péči. V závěrečném vyjádření ze dne 4. 6. 1998 komise rozhodla doporučit uzavření smlouvy na akutní lůžkovou péči ve výši všech 52 lůžek mezi zdravotními pojišťovnami a Ústavem chirurgie ruky a plastické chirurgie ve Vysokém nad Jizerou na dobu 5 let.

Vedení ústavu by chtělo poděkovat za podporu přímo při jednání - Okresnímu úřadu v Semilech, jmenovitě JUDr. D. Hůlkové, zástupci odborné společnosti plastické chirurgie v Praze Doc. MUDr. M. Tvrdkovi, Městskému úřadu ve Vysokém nad Jizerou. Dík za zájem a vstřícnost po celou dobu přípravných jednání.

Tohoto rozhodnutí jistě přispěje ke zlepšení atmosféry nejen v nemocnici, ale i ve městě, a nám jistě přinese elán do další práce.

*Primář MUDr. Blanka Šinkorová,
ředitelka ústavu*

Co se nám líbí a co se nám nelíbí

Uklid parku je dokončen, park je i posekán. Rovněž i hřbitov, poděkování patří zaměstnancům MěÚ, zejména p. Slavíkovi a Rydvalovi. Uklizeno bylo i okolí kostela, kde téměř měsíc hnla posekaná tráva. V Zákostelí pomalu mizí zbytky po požáru, shofelý dům se staví od základu, sousední se opravují a renovují. Vůčihradně roste i stavba lyžařského servisu pana L. Nedomlela, svůj vzhled změnil brzy i stará hasičovna. Zdálo by se na první pohled, že naše město jen kvete. Bohužel, těch záporů je stále mnoho.

Líbí se nám čistý park, ale kompost při dolení straně hřbitova páchne nepříjemně. Myslíte, že je to vhodné místo na vyvážení králíčího hnoje? To přece do parku nepatří. Právě tak to není smetiště pro nejrůznější odpady z domácností, plechovky, hadry, větve atd. Snad by žádnou peněženku ani žádný rodinný rozpočet nezatížilo, kdyby si nechali odpady odvézt na určené místo. Bohužel řada občanů to nenahlíží. Kdy si konečně majitelé čtyřnohých přátel zvyknou na to, že by měli při ranní procházce se svými miláčky mít s sebou sáček a lopatku, aby park zůstal čistý a nebylo nebezpečí „do něčeho“ šlápnout Kompost přímo v areálu hřbitova také nesvědčí moc o tom, že hřbitov je posvátné místo, protože tam odpočívá minulost města i okolí.

Mnoho našich návštěvníků prochází hřbitovem a ten je všude na světě vizitkou obce a občanů!

Ozdobou našeho města je panorama Krkonoš. Každý návštěvník se rád potěší pohledem na hory, ať už z parku nebo

z náměstí průchodem k hasičské zbrojnici. Za každého počasí, pokud je viditelnost dobrá, skýtají hory nádherné pohledy všem přichozím. A že jich na nedávné volby přišla řada. Nikdo neopomenul podívat se na Kotel, Lysou horu, Zlaté návrší s obdivem. Ale pak se všichni vraceli a viděli odvrácenou tvář (nikoli Měsíce), ale náměstí. A ten pohled vyrazí dech nejen cizím, ale i domácím.

Je to hrůzný pohled na zadní trakt textilního obchodu, omítka opadaná, díry do zdiva, dřevěné části drží spíš už jen na hezké slovo, z oken v přízemí vlají staré papíry, nečistota, pohled zcela odpudivý. Jaký kontrast s budovou hasičské zbrojnice a bývalým skladištěm hospodářského družstva. Dnes je tam vzorné sociální zařízení, upravená zahrada lékárny, čistý celý dvůr a do toho ten nepěkný pohled. Čí je to dům? Proč se majitel o něj nestará? Jistě se ptáte podobně. Bohužel, všechny připomínky MěÚ jsou hráchem házeným na stěnu, je to soukromý majitel! Stejně neutěšený pohled se odtud naskytá na polozbořenou stodolu ve dvoře domu č. 10. Navíc jsou majitelé občané našeho města. Vyjádří se k tomuto stavu někdo? Jaké je řešení současné situace? Uvítáme každý ohlas.

Všem, kteří udržují okolí svých domků v čistotě a pořádku, děkujeme. Příště zamíříme do jiného konce našeho města.

Redakce

Víte, že...

- **3. 7. - 15. 8.**
bude ve vysokém muzeu zahájena výstava **Tradiční zvyky letní doby**
- **4. 7. ve 14.30 hodin** byla v muzeu otevřena výstava **Lepené obrazy a hry Ivo Vodsedálka**.
- Na srpen plánuje muzeum ještě dvě výstavy:
Drahé kameny ve šperkařství
Akvarely ing. arch. Pavlíčka
- Na budově MěÚ vlevo od hlavního vchodu je umístěna schránka označená Vysoké nad Jizerou. Je určena všem občanům. Můžete do ní dávat nejrůznější písemné připomínky, názory, žádosti, vyplněné červené lístky na odpočet vody podle vodoměrů, návrhy na řešení odpadu atd. Schránka se vybírá denně v pracovní dny.
- **Vinárna U lípy**
Otevírací doba po dobu prázdnin:

Po-St	16. 00 - 22. 00 hod.
Čtvrtek	z a v ř e n o
Pá	16. 00 - 24. 00 hod.
So	14. 00 - 24. 00 hod.
Ne	14. 00 - 22. 00 hod.

Zprávy z muzea

- Červnem končí výstava barevných fotografií Nepál-Indie v galerii a výstava Hliněné nádoby a staré tiskařské formy.
- Začalo se se zpracováním sbírek na počítači, čemuž předcházela důkladná inventarizace části sbírek: selský nábytek, výtvarné umění, betlémy, obrazy v rámech, reprodukcce, figurky Krakonošů, částečně oděv a zemědělské nářadí, sošky, plastiky, kříže, hračky, hudební nástroje, plechové cedule, část vykopávek, tiskařské formy, štočky pro tisk látek, hliněné nádoby, loutky, městské a cechovní pečete.

Co píší děti o muzeu

Nemám ráda muzea plná nudných fotek a jiných nezáživných věcí.

Zatím se mi nejvíce líbilo ve Vysokém n. J. Bylo v něm přes čtyřicet Krakonošů z různého přírodního materiálu.

Jeden byl dokonce v životní velikosti. Zaujaly mě také almary a truhly, které bych v mém pokoji určitě ocenila. Za pozornost stojí i staré hračky, se kterými by si podle mně děti vyhrály líp než s panenkou Barbie...

*Z knihy hostů vybrala
Jana Vaváčková*

Školní okénko

MŠ

Piškot a Mrazík

„Dávno pradávno, v daleké i blízké, široké i úzké Rusi vesnička stála maličká. ... A co se tam (i jinde) dělo - a že se toho dělo!, to by vám mohly vyprávět děti a konec konců i paní učitelky z mateřské školy a 1. a 2. třídy základní školy ve Vysokém nad Jizerou, které 10. června zhlédly divadelní představení pohádky O Mrazíkovi. Do vysoké školky s ním přijelo divadlo Piškot. Za tímto pro děti lákavým názvem se skrývají manželé magistři Miriam a Petr Peškoví, absolventi loutkoherectví z pražské DAMU, kteří po patnáctiletém působení opustili scénu kamenného Naivního divadla v Liberci a v listopadu 1997 začali samostatně hrát v klubech, kulturních domech a divadlech. Celý červen - jako dárek dětem k jejich mezinárodnímu svátku - vystupovali i v mateřských školách, za nižší honorář. Do Vysokého s sebou přivezli Mášu, Parašu, dědouška, jeho ženu, junáka udatného a pravého bohatýra Vasilu Chrabrého, samozřejmě Mrazíka a také čertíka Ančútika Bezpatku, který hrál vlastně dvojroli, měnil se totiž za ohromného veselí přihlížejících ve veverku kozlosibiřskou. Některé děti se možná poprvé setkaly s tzv. manekýny, textilními loutkami, jakýmiisi hadrovými panenkami, které se při hraní drží přímo v rukou,

větší se uchopí za dřevěný kolík čouhající ze zad, na některých hlavičkách je našitý kroužek na provlečení prstu. Charaktery loutek vytvářeli svým profesionálním vedením a namlouváním loutkoherci, odrážely je výrazy tváří manekýnů a k dokreslení sloužila i jejich různá velikost - od 80 cm vysokého Mrazíka až po nejmenšího dědouška, kterého nemělo cenu dělat většího, protože jeho milující žena by ho stejně, obávám se že nejenom obrazně, utloukla pantoflem a nedopřála by mu více než těch jeho 35 centimetrů.

Výpravu a režii představení dělali oba manželé, autorem hudby je Jan B. Novotný. Text napsala paní Pešková podle původní ruské pohádky Mrazík, konkrétně podle překladu Karla Friče z roku 1914, a obohatila ho o postavy bohatýra a čerta z jiné pohádky.

Piškot má na repertoáru i divadelní představení k ekologické výchově Jak se zachraňuje Země. Je to vlastně ekologická přednáška v divadelním kostýmu zařazená do Národní sítě projektu Zdravé město, vhodná pro žáky 2. -7. tříd základních škol. Pokud se bude Piškotu dařit (a to divadélku přeje myslím každý, kdo zhlédl některé představení) dozvědí se něco nového o životním prostředí i vysočtí školáci. Peškoví se teď také připravují na loutkový muzikál slovenského autora Petra Stoličného, který bude mít v češtině název Popleta. Premiéru chystají na přelom září a října.

Děti byly Mrazíkem nadšené stejně jako předtím Sněhurkou paní Kelemenové a dalšími představeními, která viděly v uplynulém školním roce. Přitom děti z mateřské školy navštívily od loňského

podzimu průměrně jedno představení měsíčně. Zkrátka žily kulturou. A účinkující snad nikdy nezapomněli podotknout, že vysoké děti se umějí chovat a pro takovou příležitost se i obléknout. To se to pak hraje, to se to pak dívá!

Alice Sládková

ZŠ

! POZOR ! POZOR !

V minulém čísle v článku ECO mgr. Pýchy si po dlouhé době zase zařadil redakční šotek. Ve 3. řádce bylo omylením jméno Alberto, ale správně je Umberto Eco (italský spisovatel).

Z VYSOKÉHO DO INTERNETU

Letos byl vyhlášen III. ročník celorepublikové soutěže v kreslení pro děti „Tam, kde jsem doma po síti“, konané pod záštitou ministerstva zahraničních věcí a ministra Jaroslava Šedivého. Cílem této soutěže je prezentovat Českou republiku v celosvětové informační síti Internet prostřednictvím dětských obrázků.

Také žáci 5. a 7. ročníku naší školy kreslili při výtvarné výchově náměty z okolí Vysokého. Ty nejzdařilejší výkresy pak putovaly do Prahy. Nastalo dlouhé očekávání. Už se zdálo, že jediným úspěchem bude děkovný dopis za účast. Vtom přišla radostná zpráva.

Obrázek Veroniky Poláčkové, žákyně páté třídy, postoupil do finále. Ze šesti tisíc soutěžních prací porota vybrala dvě stě nejúspěšnějších pro výstavu v pražském Národně technickém muzeu (8. -28. 6.). Veronika byla také pozvána na slavnostní vernisáž, které se zúčastní známé osobnosti české kultury.

Výstava doputuje 20. října do Hradce Králové a zhlédnout ji můžete rovněž na internetové adrese (<http://WWW.radio.cz>).

Gratulujeme Veronice Poláčkové k pěknému umístění a jí i všem dětem přejeme mnoho radosti z malování.

Mgr. Lada Jónová

*****

Dětský den ve znamení sportu

1. června zůstaly třídy základní školy prázdné. Děti oslavily svůj svátek sportovním „sedmibojem“, v němž bojovaly o získání diplomu - nejlepší sportovec, sportovkyně třídy. Žáci a žákyně 2. stupně skákali do dálky a do výšky, běhali 60 a 600 m, vrhali kouli, házeli na cíl a střídali ze vzduchovky. A jak to dopadlo:

Nelepší sportovec a sportovkyně třídy

6. tř.	Tomáš	Gábina
	TICHÁNEK	ZELINKOVÁ
7. tř.	Vítek	Lenka
	ZELINKA	HOUSOVÁ
8. tř.	Tomáš	Šárka
	HLADÍK	KOŘÍNKOVÁ
9. tř.	Vojta	Martina
	TYLE	KRISTANOVÁ

Mladší děti z 1. stupně se vypravily do roztokového mlýna Drnčáku. Zde se seznámily s historií regionu a starým mlynářským řemeslem. Kromě poučení a orientace v terénu udělaly pěší túrou a pobyt na čerstvém vzduchu i něco pro zdraví.

Počítače nemáme, kroužek ano

V letošním školním roce se splnilo přání mnoha dětí naší školy - učit se pracovat na počítači. Pomohl nám pan Ing. Grafek, ředitel ISŠ ve Vysokém, který umožnil výuku v jejich počítačové učebně. Do kroužku se přihlásilo 51 dětí z 6. - 9. třídy, což je téměř 63%. O práci projevovaly velký zájem, chodily pravidelně, počáteční nadšení jim vydrželo po celý rok. Jistě to bylo i zásluhou pana Vojtěcha Pacholika, který se dětem věnoval a učil je.

Chtěla bych touto cestou panu Grafkovi i panu Pacholikovi poděkovat.

D. Nydrlová, ředitelka ZŠ

ISŠ

Zajímavý rozhovor

V poslední době vzniká velké množství pěveckých sborů. Jedním z těch, které existují již delší dobu, je dětský a mládežnický pěvecký sbor JIZERKA. Povídám si s členkou sboru Barčou Smetanovou.

Mohla bys nám prozradit nějaké podrobnosti o aktivitách sboru v minulých letech?

Jizerka se v minulosti zúčastnila mnoha soutěží a festivalů doma i v cizině, které sboru vynesly čestná ocenění. Zejména 1. místo Cum laude (s pochvalou) z Neeftu v Belgii, umístění ve zlatém pásmu na mezinárodní soutěži v Itálii v Janově, 2. místo na mezinárodní soutěži v Olomouci, umístění ve stříbrném pásmu na soutěžním festivalu v Řecku v Athénách a účasti na nesoutěžních festivalech v Nancy (Francie), švýcarském Nendazu i koncertní turné po Americe.

Vím, že jste se v nedávné době zúčastnili mezinárodní soutěže duchovní hudby v Římě. Mohla bys našim čtenářům přiblížit, o co přesněji šlo a jak jste se umístili?

Šlo o festival duchovní hudby „Orlando di Lasso“, který se konal v Římě. My jsme soutěžili v kategorii sborů do 21 let a umístili jsme se ve stříbrném pásmu. Zároveň jsme si dobře prohlédli Řím, Vatikán, Florencii, Benátky i Pizzu. Dále jsme absolvovali bohoslužby v chrámu svatého Petra a audienci u papeže.

Kolik dětí a jak staré zpívají ve vašem sboru?

V současné době má sbor 250 dětí a mladých lidí ve věku od 7 do 20 let, rozdělených do 2 přípravných sborů a jednoho koncertního sboru. Přípravný sbor SEDMIKRÁSKA má 60-80 dětí z 1. - 2. tříd ZŠ, ČEKANKY mají 50-60 dětí z 3. a 4. tříd ZŠ. Koncertním sborem je JIZERKA se 70-80 dětmi od 5. třídy až do zmíněných 20 let.

To všechno zvládají manželé Brádlůvi sami?

Samozřejmě že ne. Sedmikrásky vede sbormistryně Iva Srbová, Čekanky Jitka Brádllová a Jizerku manželé Brádlůvi spolu s Karlem Jakubů.

Jaké skladby zahrnuje váš repertoár?

Náš repertoár zahrnuje skladby téměř všech slohových období, těžiště však spočívá v soudobé a vokální hudbě a úpravách lidových písní.

Jaké akce chystáte do budoucna?

23. května se v Kulturním domě v Semilech koná jazzový festival JAZZ pod Kozákovem, na kterém zazpíváme několik jazzových skladeb pro smíšený sbor. 5. června se opět v Semilech koná minifestival Jizerky se sbory ze Šumperka a Sudkova. (Už se konal)

Děkují za rozhovor a do dalších let přejí sboru hodně úspěchů.

M. Hloušková, 3. RŠ

P o z n á m k a :

autorka rozhovoru zpívá též v souboru Jizerka a účastnila se všech uvedených akcí.

Z KULTURY

Život a příroda v Himalájích

tak zněl název besedy s diaprozitivním, Leoše Holubce 25. května v hasičské zbrojnici ve Vysokém.

Mezi Třebíčí a Hronovem

O dalším osudu inscenace Ayckbourovy hry Kdes to byl(a) v noci? se rozhodovalo na Národní přehlídce amatérského divadla v Třebíči. Představením odehraným 21. 5. 1998 v tamním Národním domě jsme si „vysloužili“ tato ocenění:

Čestné uznání za roli Wiliama - Vladimír Vodseďálek, cena za roli Mary - Jana Vodseďáková, cena za režii - Marie Trunečková, Pavlína Morávková, cena za inscenaci - DS Krakonoš Vysoké nad Jizerou a doporučení na druhém místě k postupu na Jiráskův Hronov. (Nominován byl soubor z České Lípy a na prvním místě doporučen soubor z Lysé nad Labem.)

Vystoupení na Celostátní mezdruhové přehlídce s účastí zahraničních souborů v Hronově je nejvyšší metou všech amatérských divadelních souborů, a proto jsme s napětím čekali na rozhodnutí programové rady Jiráskova Hronova. Ta začátkem června náš postup na přehlídce potvrdila a připravila nám tak nejen radost z úspěchu, ale i další zkoušku ohněm.

Všem, kteří nám drželi palce a při současném představení v Třebíči na nás mysleli, děkujeme. Myslete na nás, prosím, 1. srpna 1998, kdy budeme od 13:00 a od 16:30 hájit barvy Vysokého na jevišti Jiráskova divadla v Hronově.

Pavlína Morávková

Eskamotér

Prázdniny začaly. Do Vysokého se sjížděli letní hosté, ať už to byli rodáci ze všech koutů naší oblasti, nebo přátelé a nebo ti, kteří chtěli mít klidnou dovolenou v krásné přírodě. Zнала jsem i takové, kteří říkali: „Kdo chce vidět Krkonoše, jede do Vysokého. Tam je vidí od východu k západu z lavičky v parku.“

A v ten čas se ve městě objevily barevné plakáty, na kterých si pan Hásek, eskamotér, dovoluje ztvírat p. t. obecenstvo na svoje představení do sálu „Krkonoše“.

A dole vypsána jména evropských měst a varieté, kde účinkoval a byl jejich stálým členem. Už si je nepamatuji zrovna tak jako jeho jméno. Byl prostě pan Hásek eskamotér. Jinak se mu nefeklo. Se svými hbitými prsty prošel kus Evropy, ale přicházeli mladší, angažmá ubývala, a tak se vrátil do rodného města, kde žil v domku po rodičích.

O obecenstvo nouzi neměl, vždyť takové zpestření prázdnin uvítali děti i dospělí. Když se rozhrnula opona, stál na jevišti mezi svými rekvizitami, v černém fraku, bílé košili s náprsenkou, v ruce kouzelnou hůlku a dlaněmi k obecenstvu pronesl: Moje ruce jsou docela prázdné. Na důkaz toho si vyhrnul rukávy a kouzlení začalo. Poklepal hůlkou, pronesl kouzelnou formuli a už vytáhal z klobouku králíky, holubičky a ze skleničky nekonečnou vodu do cylindru, který byl pak úplně suchý, předměty mizely, aby se objevily na jiném místě, roztrhané noviny byly zase celé, zrovna tak kapesníky nebo šátky, které se samy rozvázaly a svázaly, a vajíčko, které mizelo a potom jich bylo několik, bylo těch triků na celé představení, byly každý rok stejné, ale nikdy neztratily svůj půvab.

Až přišel závěr. Z krachlí, tubusů a klobouků tahal množství kytic, šátků a girland, až jich bylo plné jeviště. Obecenstvo tleskalo a mezi tou pestrou nádhrou se ukládalo, skromný a šťastný, eskamotér ve fraku, bílé košili s náprsenkou - a na nohou kecky.

Anina Čížovská

Novinky v Městské knihovně

Pro ženy a dívky

Světla, Javořícká aj.

Námluvy (Povídky o lásce)

V. Strýbová: Most přes řeku Léthé

I. Hercíková: Vášeň

S. Rudolf: Ráj je daleko

J. Smetanová: Holka a starosti s láskou

L. Lanczová: Pojď se mnou, Radko!

Z americké historie

K. Woodiwiss: Popel ve větru

S. Donnell: Pocahontas

Dobrodružné, napínavé, detektivky

S. Cannell: Falešný hráč

S. Sheldon: Dokonalé plány

W. Smith: Dravec

R. Goddard: Obrysy v temnotě

A. Hailey: Detektiv

R. Goldsborough: 3 případy a Nero Wolfe

D. Francis: Až za hrob

Válečné

P. Clostermann: Ohně v oblacích

I. Greg: Černý kříž

Humor

E. Lear: Velká kniha nesmyslů

J. Šmíd: Údolí nejčistších radostí

(dobrodružství z Ameriky)

Memoáry

A. Fuchs-B. Haasová:

Dlouhá svatební cesta (H. Haas)

P. Zedníček: Kurňa! To je život

J. Suchý: Tak nějak to bylo

J. Černohlávek: Obyčejnej vesnický kluk

Sport - hokej

XVIII. zimní olympijské hry Nagano 98
Cesta za zlatem
Tým nad zlato

Astrologie a psychologie

U. York: Měsíční znamení
L. Goodman: Sluneční znamení
S. Simon: Vyjasňování hodnot
H. Vollmer: Pryč s únavou

Ostatní

Šel psotník po humnech (lidové)
M. Viewegh: Zapisovatelé otcovský lásky
Internet
V. Klaus - J. Klusáková rozmlouvají
nadoraz o osmi letech ve svobodném státě

Iva Řehořová

Pokus o interview

Jsem stálým návštěvníkem Městské knihovny ve Vysokém n. J. Při jedné návštěvě jsem se rozhodl udělat krátký rozhovor s knihovnicí Ivanou Řehořovou, která se svědomitě stará o chod tohoto kulturního zařízení.

Kdy byla knihovna zřízena

Knihovna byla zprofesionalizována v roce 1971 a umístěna v přízemí základní školy. Nejprve působila jako středisková a starala se také o menší vesnické knihovny v obvodu. V současnosti plní funkci městské knihovny pro Vysoké a okolí.

Chtěl bych vědět, která kniha je ve zdejší knihovně nejstarší.

Nedá se přesně určit, která kniha je nejstarší, máme zde knihy staré i přes 100 let. K nejzajímavějším a nejzachovělejším patří 27 dílný pěkně vázaný Ottův slovník naučný. Je to dosud naše nejrozsáhlejší bohatě vypravená encyklopedie. Informace ve slovníku jsou ohraničeny koncem 19. století.

Pocítujete pokles nebo vzrůst zájmu o půjčování knih po listopadu 1989, kdy ceny šly výrazně nahoru? Zajímalo by mě, jestli si lidé raději knihu koupí nebo půjčí.

Výpůjčky knih těsně po revoluci klesly, protože se čtenáři zajímali o politické události. Další roky nastal výrazný vzestup, asi i díky cenám knih. Poslední dva roky poněkud výpůjčky poklesly.

Mají podle vás děti a mládež zájem o knihy, nenechají se spíše unést televizí?

Záleží na každém jedinci. Mezi mládeží je i nadále zřejmý zájem o literaturu, ale jsou i takoví, kteří nečtou vůbec nebo se omezují jen na školní četbu. Televize, video, počítače samozřejmě nejsou knihám nakloněny. Nejvíce se tato tendence projevuje bohužel na dětech, které dříve četly mnohem více.

Dávají děti přednost kresleným pohádkám (Walt Disney) před klasickými českými pohádkami?

Ano, děti dávají přednost kresleným pohádkám, ale hlavní vlna disneovek již opadla. I z tohoto důvodu jsou české pohádky oblíbené.

Jaké žánry se nejvíce čtou?

Moderní dobrodružné romány, válečná literatura, detektivky. Ženská část čtenářů má ráda podle věku divčí romány, rodinné, vesnické, milostné a knihy z lékařského prostředí. Z našich autorů je největší zájem o Michala Viewegha. Děti preferují knižky o dětských partách (např. Správná pětka). Není bez zajímavosti, že mezi mladými jsou i obdivovatelé klasiků, např. Shakespeara a dokonce i Dostojevského.

Knihovna by měla být i zdrojem informací.

Ano, samozřejmě funguje i bibliograficko-informační služba-tj. vyhledávání faktů z různých oborů, kterou využívají hlavně studenti.

Za rozhovor děkuje Roman Kalkus, III OA

Za rok mně bude 100 let

Většina lidí své stáří nerada přiznává, ale já se tím chlubím. Pomáhat hnedle 100 let lidem, to je přece chvályhodné, nemyslíte, milí čtenáři?

Ale je načase, abych se představila. Jenomže to zase není tak jednoduché. Mám mnoho jmen, skoro jako mívali šlechtici a králové. Já vlastně mám také jméno jednoho monarchy ve svém původním názvu. Nevěříte? Tak tedy moje první jméno bylo:

Všeobecná veřejná nemocnice císaře a krále Frant. Josefa ve Vysokém n.J.

Když skončila první světová válka a vznikla naše republika, dali mi nové jméno: Všeobecná veřejná okresní nemocnice.

To nebylo zdaleka poslední. Vydrželo mi sice podstatně déle než to první, až do roku 1951, tedy celých 33 let. Pak nadešla další etapa mé působnosti a zase pod jiným jménem: Státní léčebna kostní tuberkulózy. Stalo se tak 1. 7. 51 a léčila se tu tato nemoc až do roku 1975, kdy nastala další změna. Léčebna byla přebudována na Ústav plastické chirurgie ruky. Byla móda zkratk, a tak se o mně psalo jako o ÚPCHR. Mé poslední jméno od roku 1993 je Ústav chirurgie ruky a plastické chirurgie.

Kdo z vás se může pochlubit tolika jmény za pouhých 100 let? Jenomže mi pacienti, lékaři, personál, všichni mi říkají důvěrně „naše nemocnice“.

A to ještě není všechno. Vedení měli vždy v rukou muži, primáři, lékaři, správcové, jen sestřičky patřily do něžného pohlaví. Ale teď? To je úplně jinak. Máme paní primárku, paní zástupkyni, paní správcovou, takže je jasné, kdo je v menšině. Vratme se ale na začátek. Životopis se obyčejně začíná od narození. Jak to tedy před těmi 100 lety vlastně bylo?

Na pozemcích ve výměře 54,08 a, které darovala obec, byla postavena okresním výborem všeobecná nemocnice s cca 50 lůžky. Byla otevřena 1899. Za rok nato je postaven pavilon s 8 lůžky. Prvním lékařem byl Alois Klíma, 1. rok bylo ošetřeno 530 pacientů, prvním správcem byl Ant. Nečas, a sloužili 2 ošetřovatelé a 1 ošetřovatelka. Od roku 1902-1913 byl řídícím lékařem MUDr. Adolf Šváb. V roce 1910 byl v nemocnici instalován l. roentgen, kuchyň s 1 kuchařkou byla už ve vlastní režii nemocnice. Jako ošetřovatelé jsou známí Vysočáci manželé Havlíčkoví, z personálu manželé Šilhánovi.

Z válečných let 1913-1919 se nezachovaly žádné záznamy. A jak to bylo dál? Jako v té písničce. Příklad si přečtete její další sloku, další vypravování o době 1. republiky až do roku 1938.

Pro dnešek se s vámi loučí
vaše nemocnice

Z HISTORIE známé a neznámé

Kronika Sklenařická

Část 16.

Rolnické mlýnské a pecnářské družstvo pro zpracování a prodej zemědělských výrobků pro Sklenařice a okolí spol. s r. o.

Založeno r. 1918 z popudu V. Metelky z č. 4 za účelem zakoupení mlýna od mlýnáře Bart. Nyče jako vlastníka. Družstvo chtělo znovuzřídit mlýn a pekárnu přestavbou a opatřením strojů. Stavbu provedl rodák Oldřich Zítek, stroje dodala speciální továr-

na z Pardubic. Náklad byl téměř 400.000,- Kč, byla učiněna výpůjčka u okres. hospodářské záložny. Všichni členové představenstva a dozorcí rady jako rukojmí podepsali směnku. Při takovém zadlužení pracovalo družstvo se ztrátou a někteří odmítli podepsat prohlášení ke směnce. Věc se dostala až k soudu a družstvo se rozešlo, členové o své podíly přišli. Když po delším čase se dluh subvencemi zmenšil - zakoupil ho J. Hartig ze Třince. Tak skončilo družstevnictví v obci.

Opis inzerátu z r. 1928

Nejdokonalejší smyčcové hudební nástroje vyrábí a opravuje nejstarší houslařský závod v Podkrkonoší Josef Metelka ve Sklenářicích.

Pomník padlým

byl postaven r. 1923. Náklad činil 9.000,- Kč. K uhrazení nákladu sloužil výnos ze slavnosti odhalení, dary a sbírka mezi občany. Nápis „Po 300 letém útisku k nové svobodě“ byl z rozkazu okupantů na jaře 1939 otesán. Dělal to kameník z Rohelnice. Jak to tesal, šel kolem J. Benda a V. Metelka, ten řekl kameníkovi: „Aby rukou upadla tomu, kdo to dělá a nařídil. To si pamatujte, než se rok s rokem sejde, tak tu nebudete.“ Kameník český odvětil, že to dělá z rozkazu. Do roka zemřel (ranila ho mrtvice).

Měla být vybita i deska, znázorňující osvobozenou vlast, jak trhá pouta. Aby k tomu nedošlo okupanty, snal ji pietně F. Patočka „truhlářů“ č. 99, postavil ji k pomníku a šel se posílit do Yorku. Sledovaly ho tři party, aniž o sobě věděly. Každá byla rozhodnuta desku schovat a vzájemně se podezíraly z rozbití.

V. Metelka z č. 4 a J. Metelka z č. 5, hoši, desku odnesli a schovali zabalenou do papírů v č. 4 pod podlahou. Po osvobození šel učitel Votoček s dětmi po vsi a zpívali, deska byla vynešena a vystavena. Později zase byla dána na své místo na pomníku.

Iva Řehořová

O Nistějce ještě jinak

Branou pod velkou okrouhlou věží do úzké, protáhlé prostory hradu Nistějky dlouho vstupoval jenom les. Z rozbité střechy trhal vítr šindele, vhlý trámy, v síních se zabydlela drobná havěť. Pak se nastěhoval Petr Hoděj. Mládenec pocházel ze starého rodu panošů.

Že se nedostalo peněz na studia filosofie, jež Petra lákala, zvolil hrmčírnu: měl šikovné ruce a bystrý um. Vandroval do cizích zemí, obhlédl leccjaký fortel. Maličké dvořec, který patřil rodině, spolykaly dluhy. Ve městě Petra nepřijali do cechu, ani za tovaryše jej nechtěli mistři hrmčírů vzít: Hodějové byli papeženci - cech přál jen podoboje. Musil by odejít do ciziny, jako jiní, zruční v řemesle.

Tehdy ožila veliká pec v rozsáhlé přízemní síni - obojí upravené, aby se v útrokách nistěje mohly vypalovat kachle, režné, s polevou žlutou i zelenou, s rytíři, lvy, pannami, kvítím a draky. Bydlení na Nistějce a odbyť Petrova dobrého zboží šly po hranici práva, tohle mládence nepálilo. Stýskalo se mu samotnému. Přesto mívá celé dny podivný pocit, že ho sleduje čísi bádavý pohled, až se mu ježily vlasy na zátylku. Skládal novou várku kachlí do koutů síně - a zprudka se otočil. Stála za ním tenká ženská: útlý krk, hřiva temných vlasů, špičatá brada a široká ústa, ruměnc

a jiskrné oči. Usmívala se. Halilo ji roucho z ovadlého listí, pavučin a lišejníků. Řeč připomínala cosi mezi ptačím zpěvem a jemným šumotem, s nímž vítr klouzá haluzemi.

„Necháš mne dívat?“ zeptala se. „Je mi tu dobře! Krmíš sýkorky, neházíš střevíčkem po pavoucích, nekleješ, ani když přepálíš stěp, nenecháváš na hradě přespávat pocestné. Potřebuješ k sobě milého člověka! Najdu ti manželku, chceš?“ Petr se koukl do jazyka. „Chci,“ vydechl. Od té chvíle se švitorné vily Myšky nezavily. Věděla o všem, co se sběhlo na třicet milí kolem. Vskutku mu vybrala nevěstu: nejmladší dcera měšťana ze Železného Brodu, nedávno pro zvláštní zásluhu povýšeného do rytířského stavu. Magdaléna nevnímala rozpadlé zdi Nistějky - pohlížela muži do očí. Hnětla hlinu na kachle a rozprávěla s vilou Myškou, kterou vítr zavál k podvěrným táckám. Mezi lidmi chodili zřídka - do kostela, na trhy, pokřtít prvorozeného.

Kdyby se nepřipletl před stánek Boží správce Zachariáš, kdyby Magdaléně tolik neslušelo! Správce chodil v uhranutí: na Petra se hmuly potíže. Nájem za Nistějku se zpětnou platností a úrokem. Pokuta za neoprávněně prodané zboží. Mladí manželé se neminili soužití starostmi. Martinek začínal rejdit po hradě v dřevěném chodítku, které mu Petr zrobil. Jeho děd, Magdalénin otec, se svářel s vrchností. Smířický odmítl uznat, že by snad pro rytířský titul přestal být jeho poddaným. Tak panu Zikmundovi potvrdil soud. Potom vtrhl na Nistějku správcevi drabant a odvedl Magdalénu. Petr nebyl válečník, ale rval se pro ni ze všech sil, zasahuje pochopy vypálenými kachlemi. Ztloukl ho, osaměl s malým synkem uprostřed trosek zápasu. Nazířil Magdaléna rozbita mísu o hlavu

správce Zachariáše, vykřikovala velikým hlasem, hrozila skokem z okna. Vystrašen ustal v dvoření, nechal ji pod zámek v komůrce. Nebylo jeho vinou, že mladá žena ochořela a zemřela na horkou nemoc. Petr vyrazil k Navarovu, kde svěčil Martinka pohlídat známým. Snažil se proniknout ke správci, vyhrožoval strašlivými kletbami. Dobrosrdeční lidé Petra odtáhli dřív, než by ho dal rychtář zavít do šatlavy. O týden později našli správce v polích probodeného nožem.

Zlé zprávy mají rychlá křídla. Když si právo došlo na Nistějku pro podezřelého z vraždy, našly stráž hrad prázdný. Bylo předjaří, vlhká půda, les po zimě ořídýl. Nestačil utéci daleko s dítětem v náručí. Kdo by věřil výmluvám, že je nevinný, že se chtěl vyhnout křivému obvinění? Vzali ho bez milosti, Martinka zanechali studenému podvečeru lesa.

Vrchnostění úředníci Petra přísně vyslechli: hrmčír se pletl v řeči a uvedl na sebe veliké podezření. Noc už trávil v kládě. Spát nemohl, pro soužení těla i duše, pro strach o synka. Mrazivo a puch, někdo ze spluvěžíň úpěl, jiný chrápal. A Petr volal o křivdě, přesvědčen, že není spravedlnosti pod nebeskou klenbou. „Nevfiskej,“ zasyčelo z vedlejší klády. „Nehodí se mi, aby sem teďka někdo strkal čumák.“ Petr stěží rozeznal, jak se v ní někdo hřmotný kroutí a svíjí, něčím rumpluje a škrábe. Kovově to cvaklo, o zem zařinkl zámek a buchlo ramedno trdice. Šikula, jenž se osvobodil z pout, přistoupil k němu: „Ty si tu kvůli Zachariášovi?“ Stín duněl chechtotem. „Ukradls mý dílo! Tak vozkoušim svůj vytrych na tvý lavici - dlužím ti to. Petr zesinal - cítil, jak na zámcích jeho klády pracují obratné prsty s pakličkem. „Hej, Mlačhubo, vem nás taky!“ šustilo kobkou. „Na svatého Dyn-

dy!“ ukázal jim fik. Postrčil ztuhlého hrnčáře a málem proti jeho vůli jej odtáhl ke stěně: „Vopř se - potřebuju stoličku!“

I bylo psáno v městských knihách, jak se dva lotři vylámali střešinou z vězení, za tmy utekli z bran. Kam jinam, než na Nis-tějku, pro pár hábů na sebe a trochu potra-vy, pokud zůstala ve spíži. I kdyby Mlačhubu dokázal udat, věděl Petr na jisto: právu by nešlo o to, kdo z nich dvou je viní-kem, ale kdo zločin dozná.

Petr zatopil v peci, Mlačhuba šmejdil po hradě a vybíral do rance vybavení na cesty. „Sem makovec,“ vyprskl lapka smíchů, „co bych utikal - můžem se tu vopevnit s pár zkušeněma chlapíkama a rejšovat po vokoli. Však sem válčil - při dobrým vede-ní takový sídlo snese i voblehání.“

Petr pomalu vstal. Řezavé uhliky se vysypaly z nístěje do kupky chrastí, pla-meny zadupaly a poskočily siní. Když hrn-čář vycházel z brány, vlály nad střešinu šar-latové závoje. Mlačhuba pobíhal s vědrem po nádvoří.

Na okraji lesa stála víla v myším rouchu, držíc za ruku rozesmátého chlapečka. „Potřebuješ se usadit, zaštěbetala jako pra-miněk deště. Mávla paží k severu, k hlubo-kým hvozďům, rašeliništím, k hřebenům výšin nad horním tokem Jizery. „Národ z hor - víly a skřítci - potřebují zručeného hrnčáře.“

„O jednom bych věděl,“ řekl Petr Hoděj. A s Martinem na ramenou odešel do příbě-hů, v nichž se k lidem přicházel ohřát vod-ník, po humně vlály klekáníce a ve skalách kutali permoníci.

Mysliveček, Koubová, Vrbenká:
Čas hradů v Čechách 3,
Horizont, Praha 1996.

Jaromír Kavan

Napálená Loumouka

V malý chaloupce s přílehlou stodůl-kou žil strejce Louma se svou krapet pota-panou ženou. Byl vyučený truhlář, byl muzikant, troubil na křidločku a měl smy-sl pro legraci. Na vesnici byla tehda nou-ze vo každou korunu a tak si milej strejce řek, dyž už let přibíjvalo, a aby pozůsta-lejm neděl při vodchodu na vječnosť vop-tíz s korunama na funus, že si udělá truh-lu předem, a tak se taky stalo. Truhla byla zauješená na provazech pod patýrkem u vrátní stodůlky. Dyž sme šli ze školy a stodůlka byla vouteřená, tak sme se na tu truhlu chodili s klukama koukat.

Babka se s dědkem porád vadila, hlau-ně kvůli tomu muzicování na bálech, svarbách a funusech, kerý se nevoobešlo bez pořánného napití. Dlouho to lamento-vání strejce Louma snášel, ale jednoho dne si řek, že babku vytrestá. Vymyslel si plán, a tak se stalo.

Jennou, dyž šla babka z Ropratic do Vysokého na jarmark, tak se ušikovala vzhonná chvíle, udělat, co si vymyslel. Dones truhlu ze stodůlky do sennice, pěk-ně si ji vystl peřinkama, voblík se do čer-ného a když se už měla babka vrátit, u hla-vy si rozsvítil dje hromničky. Leh si do truhly a čkal. Dyž se babka vrátila, ani se moc nelekla a hned spustila: „Taks koneč-ně, dědku nekalá, natáh bačkory! To sem ráda, budu mít vod tebe do smrti pokoj. Bude konec troubení, chlastání a povalo-vání v hospodě. Trumpeta se prodá, bude pár korun na živobytí!“ A tak si eště chví-li vylejvala serce. To už ale strejce Louma dál nevydržal, posadil se v truhle a zařval: „Tak, ty bábo secsakramecká, tak ty takle vo mně smešlíš?! Zánna trumpeta

se neprodá, na ni budu troubit, dokavat budu dejchat!“

Do babky jako dyž hrom uhoří, celá sko-peměla, začla křičet: „Propánakrále, dědku, ty vstáváš z mrtvech, to je nadělení!“

„To sem vstal z mrtvech a eště tě budu honně dlouho trápit!“ Louma vzal klo-bouk a šel do hospody zapít tu truchlohru. Co bylo dál, nevím.

František Palas,
Roprachice-Praha

Víte, kde je Fiedlerovo údolí?

Právě tam stojí roztocký mlýn, o němž již z Větrníku víte. Šli jsem se tam také podívat. Příjemnou stíněnou úvozovou cestou jsme náhle spatřili prostorné údolí lemované věko-vitými stromy, jistě nejméně 50 m vysokými, a bylo jich tam bezpočet.

Při vstupu na údolní louku stála tabule Fiedlerovo údolí a zcela uprostřed nás upou-talo veliké rozlehlé stavení v zadní části dokonce dvoupatrové. A to býval ten známý mlýn.

Hned se nás ujal nynější majitel ing. Novotný jako průvodce. Moje první otázka byla - proč se to údolí jmenuje Fiedlerovo?

Rod Fiedlerů hospodařil v tomto mlýně 300 let. Nejenže se mlelo obilí na mouku, kroupy, ale pekl se tam také chleba, větši-nou „na knížku“.

Na knížku, tomu nerozumím.

Většina sedláků přivezla obilí, nechala si je semlít, zaplatili melné (hezké slovo, vidíte), ale mouku si domů neodvezli. Mlý-nář jim napsal množství mouky do knížky a sedláci si pak na knížku vybírali chleba.

Kdy skončily nadobro práce ve mlýně V roce 1941. Ale všechno zařízení zůsta-lo v takovém stavu, v jakém se před téměř 60 lety nalézalo. Jen kolo a hřídel jsme museli sundat, zanikl totiž rybníček i náhon na vodu. Bylo to kolo na vrchní vodu, tzv. horečník. Je tam u mlýnice rozebrané.

Pak nás zavedl ing. Novotný do mlýni-ce. Je plná důmyslných zařízení na mletí, čištění, pytlování mouky. Má 2 patra, všechno je zachovalé a čisté. Leckteré za-řízení uvedl do pohybu, abychom měli před-stavu, jak všechno fungovalo. Jen člověk žasne, jak moudří a vynalézaví všichni ti lidé ve mlýně a kolem něho byli, co doká-zali. Nemíním vás, milí čtenáři, unavovat popisováním jednotlivých zařízení, strojů atd., jen se chci podělit s vámi o své dojmy a pocity. Na přední části budovy je dokon-ce i mlynářský erb. Pověst vypráví, podle podání našeho průvodce, že je z roku 1116. To bylo za vlády krále Ladislava I. Došlo k bitvě dvou nepřátelských táborů a na krá-lovské straně bojoval i Jiří mlynář z Dou-pova. Po ztracené bitvě si ho král zavola-l a řekl: „Hle, hrdinný bijec, co je to za hrdin-ného bijce?“ Když se dověděl, že je to mly-nář Jiří, daroval mu erb. V dolní části erbu je v polovině voda, v druhé 3 červené pru-hy. To prý Jiří zjistil, že v bitvě přišel o 3 prsty a krev zanechala na jeho oblečení 3

krvavé pruhy. V hoření části erbu je uprostřed mlynář Jiří a kolem královi rytíři.

Seděli jsme před mlýnem, sluníčko svítilo, staroveký potok pod mohutnými stromy si zurčel a zpíval a vyprávění jsme poslouchali jako pohádku. Tolik klidu a pohody jsem dlouho nezažila.

Když už jsme skoro odcházeli, všimla jsem si jakési básně v rámečku na obytném stavení. Ve své knize Z českých mlýnů ji napsal Karel Tůma.

*Když vás tak dopálí ten svět,
že z kůže můžete vylézt,
tak do mlýna si jděte,
tam přece život kys a ruch,
až člověka přechází sluch,
tam jistě okřejete.
V tom rachotu a lomozu,
v tom kol a živlu víru
nejlepší máte víru,
nejlepší máte písničku
o zlatém světě míru.*

Jděte se také zaposlouchat do ticha a zahledět do zeleně. To všechno ostatní dostanete navíc jako dárek.

Všem, kteří milují přírodu a procházky, doporučuji.

Ludmila Hnyková

Po stopách památných hospod

Část 2.

Paseky nad Jizerou

Na poloviční cestě z Vysokého nad Jizerou do Harrachova nad pravým břehem Jizery se zvedá rozsáhlá stráž, posetá horskými chalupami, orámovaná smíšeným lesem. Nejnižším bodem dle nadmořské výšky je hladina Jizery 480 m a nejvyšším Bílá skála 946 m. Kácením stromů k palení milřů vznikly paseky a při násilné rekatolizaci po bitvě na Bílé hoře se stěhovali lidé na prostor vykácených lešů.

Paseky byly vždy ryze českou obcí. Podél Jizery vede důležitá cesta přes Novosvětský průsmyk, přímo strategická. Proto byly i Paseky okupovány a přičleněny k Říši. Po 2. světové válce se obec dosti vyčistila a lidé se odtud stěhovali do údolí. Chalupy pak kupovali rekreanti z vnitrozemí.

Pro Havírnu byla hlavním střediskem společenské zábavy hospoda na kopci p. Roberta Schlesingera, zvláště pak o pouti na Nejsv. Trojici. Hospoda zanikla někdy po roce 1954... Dělníci ze struhárny u Mitnera nebo od Pohlů se často stavovali v hospodě U Pochopa v Havírně dole při Jizeře, (koulel se zde „Habešan“) a byla to taková dobrá putyka, tak do r. 1954.

Paseky - nálezy keramických střepů svědčí o sídlišti buď dřevařů či sklářů. Ve středu obce se nachází kostel sv. Václava z r. 1789 a v budově bývalé fary je umístěn Památník Zapadlých vlastenců.

K takové základní hospodě značené i na mapě ve středu obce jako důležitý strategický bod patřila hospoda U Soukupů. Majitel, hostinský a řezník, Augustin Soukup byl i dlouholetým starostou obce. Zde byl i velký sál pro zábavy, ale i divadlo jistě již před sto lety. Dnešní název U houslařů je z r. 1979, kdy byla v Památníku Zapadlých vlastenců otevřena stálá expozice „Krkonosská škola houslařská“.

Bohužel, na dobrou tradici pohostinství nenávazala bývalá Raj Jednota, hospoda po různých nájemnících je nyní mimo provoz.

Proto se zde říkalo vždy dočasné U Kuka, U Kamila, U Karla.

Vedle v nové budově obecního úřadu a pošty je namísto staré hospody U Hajnovky nově zřízená restaurace Na Budárce. Po přímé cestě od papírny ke kostelu, zvané Budárka, totiž přicházeli počátkem tohoto století až do třicátých let „budáci“, t. j. hospodáři ze západních krkonosských hospodářství se svými výrobky (másla, tvaroh, syrečky aj.) putující do „Němce“, t. j. až k Liberci. Ti se však v Pasekách nestavovali, byli rádi, když zdraví došli až nahoru do Rejdic, kde v hospodě Na Haltě nebo Buchtovně - měli zastávku neboli „halt“ a v té druhé dobré buchtu. Zde si odpočinuli na další cestu.

V Sokolovně nikdy stála hospoda nebyla. Bylo to místo dobré zábavy při slavnostech (sokolských i místních, různé zábavy, kabarety, silvestry a hlavně divadla, zde bylo stálé jeviště). O něco výše stávala hospoda Bosna. Z nejstarších hospod se připomíná hospoda Báry Kozančiny v Makově dole u Jizery blíz-

ko papírenského mostu, kde dříve byl brod. Hospoda s „hampejzem“ (kuželníkem). Pozdější restaurace U Zapadlých vlastenců byla dlouhý čas rodinným penzionkem pro letní hosty převážně z Prahy - název je zřejmě z počátku 30tých let. Dnešní Hotel Paseky slouží spíše cizincům. O hospodě Na Perličku jsme se zmínili již v minulém článku, zde kralovala svérázná paní Hloušková. Dnes je hospoda otevřena pouze tehdy, je-li přítomen majitel, tedy nepravidelně. Nad hospodou U Hermíny u Jarky Soukupa bývala kdysi hospoda i se sálem Na Pičmonce, majitelem byl p. Pičman a dosud se tomu stavení tak říká.

Zmíním se širěji o nově vzniklé hospodě, která může být cílem nejen lyžařů, ale i výletníků z Vysokého, protože není od nás daleko a je taková typicky „pasecká“. Jak by ne, když zanikla z bývalé chalupy paní Hermíny Koldovské. Proto nese název U Hermíny a stojí tam, kde končí starší pasecký vlek a na něj navazuje nový vlek „PIZAR“ asi od r. 1993. Nyní, t. j. po sezoně lyžařské, je hospoda v provozu v pátek od 19.00 hod., v sobotu od 17.00 hod do 22.00 hod. V sezóně lyžařské a o prázdninách od 10.00 do 22.00 hod. V neděli do 17.00 hod. A co si můžete dát k jídlu? Bramborák, párek, utopence, guláš, ale i nějakou minutku. Interiér hospody je pozoruhodný - najdete zde staré lyže, plechové cedule a vyhlášky, jinak bývalá světnice chalupy je záměrně zachovaná, bývalá majitelka paní Hermína na fotografii na stěně má jistě radost.

Jana Vaváčková
muzeum Vysoké n. J.

SPORT

Z vysockého sportu

➤ V neděli 21. června byl Český Ski klub ve Vysokém n. J. pořadatelem jednoho závodu ze seriálu Českého poháru v běžích do vrchu, který se koná pod názvem: „NIKÉ EXTREME RUNNING CUP 1998“ na trati ŠACHTY-ŠTĚPANKA.

Traf 7500 metrů s celkovým převýšením 450 metrů nejrychleji překonal Zdeněk Zoubek z AC Slovan Liberec v čase 27:20,6 min. před J. Poduškou z AC Kladno a R. Skalským z SSC Mariánské Lázně.

Z našich závodníků si první start v seriálu vyzkoušeli Jirka Doubalík a Šárka Kořínková. Jejich čas nestačil na přední místa, ale oba si zlepšili své osobní rekordy a vyzkoušeli si náročnost závodů v běžích do vrchu. U obou počítáme, že během léta budou startovat asi ještě ve dvou až třech závodech.

➤ Ve středu 24. června většina našich závodníků startovala na olympijském dnu v Jilemnici. Ti nejmladší tak měli první příležitost si vyzkoušet běh na dráze. Závod probíhal za mírného deště a naši závodníci dosáhli velmi dobrých výsledků. Běh na 400 metrů vyhrála zcela suverénně Lucka Šaldová. Na 500 metrů obsadil Jakub Durdá 3. a Štěpán Prokůpek (naš závodník) 7. místo. Na 800 metrů Šárka Kořínková obsadila 6. místo. Na 100 m Petr Nesvadba 4. místo. Na 1500 metrů Jirka Doubalík 2. a Tomáš Doubalík 10. místo. V průběhu v kategoriích startovalo asi 25 závodníků.

➤ Od 30. 6. do 5. 7. se uskuteční společné soustředění lyžařů na hořickém koupališti DACHOVA. Vedle řady kontrolních testů

budou účastníci zlepšovat kondici před příštím závodním obdobím.

➤ Přespolní běh „Okolo Petruškových vrchů“ se uskuteční v sobotu 5. září. Tímto závodem zahájí běžci sezonu přespolních běhů.

➤ Družstvo mužů volejbalistů vyhrálo okresní přebor. V sobotu 20. června se zúčastnili kvalifikace do KP II. Los jim však postavil do cesty nejlepší družstva kvalifikace: Chrudim „A“ a Slavii Hradec Králové. Zejména druhé jmenované družstvo bylo velkou překážkou. Toto družstvo je současně vítězem v celostátní lize st. dorostu a také to bylo na jejich hře znát. Dalšími soupeři bylo družstvo Jánských Lázní a Sokol Osík.

V kvalifikaci neuspěli, ale byla to dobrá zkušenost zejména pro naše mladé hráče, a co se nepovedlo letos, může vyjít příště.

➤ Ve dnech 25. -26. července se uskuteční tradiční „Sklenařické debly“ na hřištích ve Sklenařicích u školy a sokolovny.

➤ V sobotu 1. srpna se uskuteční tradiční poutní turnaj smíšených družstev (3Ma3Ž) ve volejbalu na hřištích u sokolovny ve Vysokém n. J. V loňském roce startovalo deset družstev a naše družstvo obsadilo druhé místo.

Zdeněk Seidl

KČT

Toto období naší činnosti bylo dost bohaté. Uskutečnili jsme 3 větší akce.

První byl turistický zájezd, jehož cílem byl přechod krajem údolí Berounky. Konal se 1. a 2. června. Zájezdu se zúčastnilo na 40 lidí, Vysočáků spolu s Lomničáky, se kterými už dlouho spolupracujeme.

Navštívili jsme hrad Křivoklát, Hamousů statek, Lejskuv mlýn, dále pak Třiman-ské skály, Libín, hrad Radyně, Točnick a Žebrák. Na Točnicku právě filmovali televizní Ačko pro Novu. Bylo tam strašně mnoho lidí, filmařů, shlédli jsme historický šerm, různá, téměř zapomenutá řemesla, pořád se bylo na co dívat.

Ubytování bylo velice pěkné ve 4 lůžkových pokojích ve srubech ve Skryjích. Měli jsme tam jeden krásný zážitek. Pan Pošepný vzal s sebou svoje elektronické píáno a dlouho do noci jsme poslouchali pěknou hudbu a dobře jsme se bavili. Spát jsme šli až v pozdních hodinách. Na takové večery se nezapomíná.

Počasí nám po oba 2 dny přálo, malé přepřky nebyly na závalu, mnoho jsme viděli a u všech účastníků bylo vidět naprostou spokojenost. Organizátorem tohoto zájezdu byl p. Jirouš. Všichni jsme se společně shodli, že by bylo moc pěkné, kdyby organizoval další podobné akce po naší republice.

Druhý v pořadí byl také dvoudenní, ale cykloturistický výlet. 6. 6. byl odjezd z Vysokého přes Harrachov, přechod do Sklárské Poreby a ještě jsme navštívili dvě polská lázeňská města. Druhý přechod byl zpět do České republiky, a to do Nového Města pod Smrkem. Ubytování jsme byli na koupališti. 1. den jsme ujeli 70 km. Druhý den jsme z ubytovny vyrazili na úpatí Smrku, na Nebeské schody, dále na Jizerku a přes Polubný zpět do Vysokého. Tato trasa byla kratší, jen 48 km. Výlet byl opět bez problémů, počasí nádherné, jen škoda, že cyklistů bylo jen 6.

Všude je krásně, ale když se vrátíme, jsme rádi, že jsme opět doma.

J. L.

Na kolech až do Vídně

To byl nejdelší a nejnáročnější výlet. Účastníků bylo ale jen 5. Dva Vysočáci, P. Šalda a Roman Cívrný, a tři z Rokytnice.

1. den - trasa Vysoké n. J. - Nový Vojšov.

Jeli jsme přes Novou Paku, Ulibice, Nový Bydžov, Chlumeck n. C., Týnec nad Labem, Kutnou Horu, Čáslav, Golčův Jeníkov, dále přes Světlou nad Sázavou, Humpolec, Pelhřimov, Jindřichův Hradec. Spali jsme v nedalekém Novém Vojšově v novém krásném penzionu, Ujeli jsme 259 km.

2. den - přechod Slavonice-Emersdorf.

Trasa vedla přes Waidhosen, Zwettl, Ottenschlag, Weiten, Melk -Emersdorf. Délka trasy 120 km. V Emersdorfu jsme přespali v kempu.

3. den jsme podnikli výlet do okolních „kopečků“ do pahorkatiny v Předalpi. Na noc jsme se vrátili do Emersdorfu po namahavé, ale krásné túře 160 km dlouhé.

4. den - Emersdorf - Klosterneuburg (před Vídní).

Projeli jsme vinařskou oblastí kolem Spitzu, kde jsme samozřejmě ochutnali víno, bylo vynikající. Dále přes Tulin do Klosterneuburgu. Po 120 km to byla naše poslední noc v Rakousku.

5. den - Vídeň a návrat domů.

Ráno jsme z Klosterneuburgu přijeli do Vídně a do 16 hod. jsme se věnovali její prohlídce. Moc se nám tam líbilo. Všechny památné budovy jsou ve vzorném stavu, všechno čisté a upravené. Po Vídní jsme naježdili 40 km. Po 16. hodině jsme uložili kola do průvodního auta Furgonu, nasedli a jeli domů. Celý zájezd sponzoroval Rotes-Rokytnice, ved. ing. P. Štěpánek.

Stravovali jsme se z vlastních zásob, jen nápoje jsme si museli cestou obstarávat.

Spali jsme 3 noci v kempech, počasí bylo pěkné a výlet se všem líbil. Celkem jsme najezdili 699 km.

P. Š.

A my dodáváme: příklady táhnou. Ve Vysokém vzniká kroužek mladých cyklistů. Ale o tom až příště.

KČT Vysoké nad Jizerou pořádá

cykloturistickou akci KRAJEM ZAPADLÝCH VLASTENCŮ 8. srpna 1998

Start pro pěší od 8 do 10 hod.,
cíl 16 hod.

Cyklo průběžně od 8 do 16 hod.

Start a cíl v areálu Šachty
ve Vysokém nad Jizerou.

Trasy 60, 80 a 110 km.

Jen sem tam někam jedu

II. závěrečná část

Pane Berko, v které zemi se vám líbí nejvíce?

V roce 1993 jsme navštívili Keňu a Jihoafrickou republiku (JAR).

Tuto expedici jsme podnikli při příležitosti 20. výročí založení našeho oddílu.

Původně jsme chtěli vystoupit na Kilimandžaro, ale z finančních důvodů jsme to vzdali. I když o JAR kolovaly zvěsti, že to tam není příliš bezpečné, zkusili jsme to

a stálo to zato. V Africe se mi líbilo asi nejvíce. Někdo si ji možná představuje jako za časů Emila Holuba, ale to s tím nemá co dělat. Místa, která jsme navštívili, byla civilizovaná, všechno je tam luxusní. Je tam nádherná příroda, ale s divoce žijícími zvířaty je to horší. Viděli jsme v podstatě jenom dobytek, patřící vesměs Masajům, štíhlým, vysokým a pěkným lidem, živícím se kravským mlékem a krví. Přitom jsme tam najeli dost kilometrů. V Keni 1100, v JAR 5800 km.

Z evropských států se mi líbilo v Norsku. Je tam nedotknutá nádherná příroda, nemájí to tam zkažené žádným průmyslem, všichni se živí rybolovem. I když je to dost daleko, tam se budu muset ještě někdy podívat. Krásná je i Korsika, hory na hranicích mezi Albánií a Jugoslávií, kde louky voní karamfily, divokými karafiáty... Krásná příroda a fajnoví lidé jsou i v některých bývalých sovětských republikách, ale tam bych dneska nejel kvůli riziku.

Která z vašich dovolených byla nejdražší?

Nejdražší byl můj výlet do Austrálie. Patřil i k těm delším, strávili jsme tam měsíc v roce 1995. Pro zajímavost letadlem jsme překonali vzdálenost 38.030 km, autem jsme urazili 12.537 km. Ze Sydney jsme postupovali východním pobřežím do národního parku Kakadu na severu, do Darwinu a zpátky středem. K největším zážitkům patřilo potápění - i když jenom s brýlemi a šnorchlem - v Korálovém moři. Nic krásnějšího jsem nikdy neviděl, to se nedá vyličit. Barvy ryb jsou úplně neskutečné, je to nádherná. V parku Kakadu, který má rozlohu asi jako půl naší republiky, zhruba 42.000 km² a kde je doslova přepaňováno, jsme obdivovali nástěnné malby původních obyvatel. V Coober Pedu jsme

se pokoušeli také těžit opály, asi půl dne jsme žebrovali. Nezbohatli jsme, bohužel, ale bylo to pěkné. Ve vytěžených slojích stávají Australci pod zemí hotely, a je tam dokonce i kostel. Navštívili jsme také prosulou červenou skálu - Ayers Rock - je vysoká asi 300 metrů, po obvodu měří 9 km. Nikde na světě není tak velká kompaktní skála. Nahoru jsme lezli asi dvacet minut a cestou potkávali vysíléné turisty. Do rezervací původních obyvatel jsme nejeli, ale Aborďince jsme občas viděli. Jsou turistickou atrakcí a živí se tím. Vyrábějí také hudební nástroje z bambusu.

Stala se vám někdy nějaká velká nepříjemnost? Byli jste někdy doslova v ohrožení života?

Byli. Asi 100 m od parlamentu v Kapuském Městě na nás najednou nějaký černoch vytáhl pistolí. Mysleli jsme si, že to je hračka, nějaká bakelitová pistolka. On si zase myslel, že jako cizinci budeme mít hodně peněz. Všichni jsme se mylili, ale našťásto to dobře dopadlo. Nebezpečná jsou zvířata. V Africe jsem stál kousek od kapské kobry. Hodně hadů je v Austrálii, a také pavouků, černých vdov, kteří vylézají hlavně v noci. V mnoha řekách jsou krokodýli, ale člověk se může stoprocentně spolehnout na to, že v tom případě tam je výstražná tabule. V Darwinu jsou nádherné pláže, ale většinu roku se tam lidé nemohou koupat kvůli žahavým medúzám, které mohou být až smrtelně nebezpečné. Proti nemocem jsme se nechali očkovat, i když to není povinné. Doporučuje se to hlavně proti choleře, tyfu a žluté zimnici. Z bezpečnostních důvodů jsme v Africe i v Austrálii nocovali téměř výhradně v kempech. Jsou velmi pohodlné, ba komfortní.

Vaříli jste si? Všimli jste si, co jedí místní lidé?

Vždycky jsme se dívali, co lidé jedí. Do většiny zemí, které jsem navštívil, se jídlo vůbec nesmí dovážet. V Austrálii na letišti nám sebrali salámy. Tam jsme jedli hlavně kufata, v Africe zase ryby a dobré brambory. Jedli jsme ráno a večer. Neměli jsme takové energetické výdaje a navíc člověk v teple nemá příliš hlad. V Nepálu mi moc chutnal dhalbhát, dělám si ho i doma. Je to rýže s omáčkou z červené čochy rozdušené na cibuli, do které se přidá sojová omáčka a feferonka. Když si dáte v Nepálu něco k jídlu, je to vždycky minutka, vaří pro vás čerstvý pokrm. „Hotelovou“ kuchyň tvoří otevřená ohniště v rohu a pár očouzených kastrólů, ale ten chutný výsledek! Pil jsem tam také čaj s yačím mlékem. Naopak v Indii byl nejbezpečnější asi banán. Pili jsme převážně čaj.

Mohl byste žít v některé ze zemí, jež jste navštívil?

Vždycky jsme se vracel rád domů a nikdy jsem ani malinko nepřemýšlel o tom, že bych někde zůstal. Ale poté, co jsem navštívil Jižní Afriku, jsem si řekl, že tam by se mi líbilo i žít. Byli jsme tam v říjnu a listopadu, kdy je tam jaro. Modro, příjemně, pořádek hezky, 25-26 stupňů C, v létě možná o něco víc. Jako lyžař mám rád sněh, ale teplo je teplo.

Pokud pomínu Antarktidu, tak do jakési pomyslné sbírky vám chybí už jen Amerika. Takže kdy?

Někdy. Chtěl bych se podívat i tam. Ale spíš než Jižní Amerika mě láká sever, Aljaška. I tam je prý krásné.

Pane Berko, děkuji vám za rozhovor a přeji vám, abyste ve zdraví a pohodě urazil ještě tisíce kilometrů po celém světě.

Rozmlouvala
Alice Sládková

Společenská kronika

Znáte stupnici tvrdosti?

Mastek, sůl kamenná, vápenec, kazivec, apatit, živec, křemen, topas, korund, diamant. Tohle jsme se ve škole učili. Diamant je nejtvrdší, nejvíc vydrží. Proto se také svatba po 60ti letech společného života nazývá diamantová.

Roku 1984 ji oslavili Melichovi z Rovní (ti se dokonce dočkali platinové po 65 letech manželství), roku 1996 Grosmanovi a 4. 6. 1998 manželé Marie a Vladimír Holcovi ze Sklenařic. Všechno je to zapsáno v Pamětní knize, založené roku 1961. Od té doby bylo ve Vysokém 6 a ve Staré Vsi 2 diamantové a zlatých dokonce 671. Protože Větrník musí čtenáře informovat o všem zajímavém na celém Vysocku, vypravila jsem se za diamantovými manžely, abych se dozvěděla a mohla vám pak vyprávět o jejich společných 60ti letech manželství. Je to opravdu vzácné jubileum.

První otázka platila nevěstě, paní Marii, které je nyní 85 let (1913). Obličej má téměř bez vrásek, oči živé, usměvavé, zcela šedé vlasy sepiaté na temeni do uzlu prozrazují, že už nějaký ten křížek prožily. Nejvíce ji ale zradily nohy, sotva chodí, ale přesto si ještě pořád vede domácnost.

Odkud jste přišla do Sklenařic?

Z Buřan, tam jsem se narodila a chodila 3 roky do školy. Učil nás starý pan učitel Votoček. Když jsem potom přešla do Jablonce, dostali jsme na němčinu p. uč. Petze. Učila jsem se dobře, ale němčinu jsem neuměla. Pod mou první úlohu z němčiny mně napsal „Hanka“, a to byla pro mne velká rána. Přála jsem si být učitelkou, ale po tomhle zážitku jsem už

neměla odvalu. Měli jsme hospodářství, a tak jsem po škole zůstala doma.

Kdy jste se provdala do Sklenařic?

4. 6. 1938, ale po svatbě jsem zůstala ještě 6 roků v Buřanech a pracovala v našem hospodářství. Tam se mně narodily první dvě děti, Maruška a Vladimír.

A co tomu říkal váš muž, že jste zůstala tak dlouho v Buřanech?

To víte, že se mu to moc nelíbilo, ale nešlo to jinak, on pracoval na gruntě rodičů a já jsem se tam přistěhovala až v roce 1946 a v roce 1950 se nám tam narodila dvojčata, Karel a Václav. To už ale bylo JZD, a tak jsem musela pracovat v kravině, víte, a já tak ráda pracovala na poli, na slunci, to jsem bývala moc šťastná. Jenomže ta těžká práce na polích doma i tady ve Sklenařicích mně zanechala trvalou památku. Onemocněla jsem skoliózou páteře, mám těžkou artrozu a byla jsem dlouho nemocná, když mě kopla kráva. Vždyt vidíte, jak na tom jsem.

A co pan Holec? Taký asi neměl na různých ustláno.

To neměl. Hospodařil nejdřív v rodičů, přitom, když jsme se vzali, pomáhal našim v Buřanech. Zejména když moje maminka ovdověla, bylo potřeba mužské ruky. Babička Holcová, jeho maminka, zemřela tady u Holců v nedožitéch 94 letech a měla 10 dětí, 2 zemřely a dva synové padli ve válce.

To se ani nechce věřit, srovnáme-li to s poměry tehdy a dnes. Povídejte prosím dál, moc hezky se to poslouchá.

Bylo nám oběma 37 let, když se kluci narodili, a tehdy muž těžce onemocněl. Dostal těžký infarkt a dlouho se nevědělo, jestli přežije. Těžko si můžete představit, co to znamenalo. Ženská se 4 dětmi, dvěma ještě v peřině, sama v hospodářství. To byla strašně těžká doba a starost, jestli se muž uzdraví.

Jak je vidět, dopadlo všechno dobře, vidíte?

Víte, čím se vyléčil? Prací v lese. Když se po tom infarktu trochu vzpamatoval, začal chodit do lesa za prací. A nakonec se rozhodl přestavět dům.

Tenhle, co tu bydlíte?

Ano, ten původně patřil Vítáčkovi, co má ten pomník u školy. Byl to houslař a šel pak do Ruska a tam se oženil. Jeho žena k nám pak jednou přišla, aby si odnesla něco na památku.

Jak vidím, nebydlíte tu sami?

Kdepak, bydlí tu náš Karel s Maruškou. Brali se 18. 9. 1977. Maruška pochází od Železného Brodu a jistě víte, že má v Jablonci cukrárnu. Ale tady nám oba pomáhají. Mně hlavně v kuchyni, když sama nemohu.

Co kdybych se vás zeptala ještě na vaše koníčky. Měla jste nějaké?

To se budete divit, měla, a ne jeden. Hrála jsem divadlo, zpívala, dokonce i dueta, hrála jsem první hlas na housle a dokonce i na harmoniku. Tehdy nebyla televize ani rádio, bavil jsme se chtěli, a tak se pořádaly různé večírky. Ještě jako svobodná jsem účinkovala na Mikulášských a Josefských večerech v Buřanech v hospůdce Na rovní. Můj muž hrál na housle.

Obdivuji vás, co jste všechno uměla. A teď mi prosím řekněte, kolik pak máte vnoučat?

Od našich 4 dětí 11 vnoučat, 8 právnučat a brzy bude už deváté. Dcera Maruška pracuje už jako důchodkyně na pozemkovém fondu v Semilech, syn Vladimír byl horníkem, dokonce vyznamenaným, už je také v důchodu, Václav je energetik a jediný Karel zůstal v hospodářství. Vnoučata studují, 3 jsou inženýři, mají své rodiny a máme z nich radost.

Na co nejraději vzpomínáte?

Na jejich dětství, když tu běhaly, chodily do školy, byly pořád kolem mne. To byla šťastná doba.

A co vás nejvíce trápí?

Ruce. Podívejte, mám je téměř bez citu, často popálené, protože vezmu hrnek a necítím, že je horký.

***

Pan Holec přišel nakonec našeho povídání, byl u svých milovaných včeliček, které nechtěly čekat, až si všechno dopovídáme.

Jaký byl váš životní cíl, pane Holci?

Přestavět dům. Měli jsme se ženou ušetřené peníze, ale nic jsme z nich neměli, staly se z nich po válce vázané vklady. Tak jsme šetřili znovu, a to zase komunisti provedli měnovou reformu a neměli jsme opět nic. Z toho rozčilení, beznaděje a nespravedlnosti jsem dostal infarkt. Zachránila mě snad jen vůle, že musím ten dům za každou cenu přestavět. Začal jsem v 63. roce za těžkých finančních i technických podmínek, ale to by dlouho trvalo, kdybych vám to měl vyprávět. Celou tu dobu přestavby jsme v tomto domě žili. Umíte si to vůbec představit?

***

Chvilí jsme mlčeli, a tak jsem se nakonec zeptala, co by mi chtěli ještě říct. Na zakončení a rozloučení. Řekl to pan Holec: Aby i naše děti a všichni v rodině mohli jednou slavit zlatou a diamantovou svatbu ve zdraví.

Za krásné vyprávění paní i pana Holcových děkuje a hodně zdraví do té platinové přejí za celou redakci

Ludmila Hnyková

Životní jubilea

Helkovice

04. 07. Božena Pastorková 88 let

19. 07. Vlasta Duštinová 71 let

15. 08. Ludmila Nejedlová 72 let

Horní Tříč

29. 07. Božena Škodová 71 let
25. 08. Josef Slavík 74 let
28. 08. Marie Bartoníčková 73 let

Sklenařice

03. 07. Oldřich Vitvar 75 let
12. 07. Olga Šimůnková 75 let
29. 07. Vladimír Holec 85 let
14. 08. Jaroslav Friedrich 78 let
31. 08. Emilie Stochlová 77 let

Stará Ves

16. 08. Stanislava Chlumová 81 let
28. 08. Marie Nováková 89 let

Vysoké nad Jizerou

01. 07. Ludmila Strnádková 73 let
07. 07. Miroslav Kunc 77 let
08. 07. Milada Kašáková 70 let
09. 07. Růžena Morávková 77 let
13. 07. Jiří Sajdl 71 let
14. 07. Ladislav Junek 78 let
03. 08. Bohuslava Rumlová 95 let
06. 08. Bedřich Lukeš 73 let
09. 08. Emilie Haasová 73 let

18. 08. Stránská Anna 78 let
24. 08. Ing. Otomar Koppl 76 let
26. 08. Bedřich Grosman 91 let
26. 08. Božena Holá 85 let
26. 08. Ludmila Jechová 77 let
28. 08. Josef Zita 78 let
31. 08. Anna Grosmanová 85 let

✱ Svatby ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱

13. 6. 1998 Rudolf Doubek z Vysokého n. J.
Markéta Kosíková z Harrachova

20. 6. 1998 Radek Karban z Vysokého n. J.
a Lenka Kohoutová z Frýdlantu

27. 6. 1998 Tomáš Klíma z Vysokého n. J.
Jana Petříčková z Plavů

Blahopřejeme

Diamantová svatba

4. června 1998 oslavili diamantovou svatbu
manželé Marie a Vladimír Holcovi ze
Sklenařic

*Do dalších let přejeme
hodně zdraví a spokojenosti*

Vaše filmy stárnou, ztrácejí kvalitu a čas.

**Převedu 8 mm filmy na moderní VHS,
přehratelné na Vašem domácím videu.**

Petr POČINEK

**Horní 543
ROKYTNICE NAD JIZEROU
Telefon 0432/92440**

Vlastivědné muzeum ve Vysokém nad Jizerou

Vás srdečně zve na výstavu

Tradiční zvyky letní doby

3. červenec - 15. srpen 1998

8.30 - 12 hodin a 13 - 16 hodin
denně kromě pondělí

Přehlídku výrobků
ze slámy, šustí,
textilu a pečiva připravil
Klub lidové tvorby z Prahy.

Předvádění

Pátek 3. 7. a 25. 7. - 31. 7. (týdenní kurs)

Výroby tradičních předmětů členkami klubu

Příhlášky zájemců o výuku u pí Zemanové - tel. 0432/593142
Prodej skript, kalendářů a pečiva během předvádění v muzeu.

Sponzorem výstavy je Ministerstvo kultury České republiky.